

Overzicht van de oosterse kerken

De oosterse kerken kunnen we globaal onderverdelen in:

1. *Byzantijns-Orthodoxe tradities, vooral in Oost-Europa, Rusland, het Midden-Oosten en de diaspora:*

De orthodoxe kerken zijn georganiseerd volgens patriarchaten. Sommige nationale kerken zijn niet erkend als patriarchaat, maar hebben wel een eigen zelfstandigheid en worden geleid door een metropoliet of aartsbisschop.

Deze kerken worden autocephaal genoemd d.w.z. hebben een eigen hoofd (patriarch, aartsbisschop of metropoliet):

- Patriarchaat van Constantinopel. De oecumenische patriarch van Constantinopel is de eerste in rang (primus inter pares) onder de orthodoxe kerkleiders.
- Patriarchaat van Alexandrië
- Patriarchaat van Antiochië
- Patriarchaat van Jerusalem.

Dit zijn de vier oudste patriarchaten, erkend op het concilie van Chalcedon (451). In latere tijd zijn nieuwe patriarchaten in het leven geroepen of werden nationale kerken zelfstandigheid toegekend.

- Patriarchaat-katholicosaat van Georgië
- Patriarchaat van Moskou
- Patriarchaat van Roemenië
- Patriarchaat van Servië
- Patriarchaat van Bulgarije
- Griekenland (aartsbisschop)
- Cyprus (aartsbisschop)
- Polen (metropoliet)
- Albanië (aartsbisschop)
- Tsjechië en Slowakijë

De volgende kerken zijn autonoom, hebben een relatieve zelfstandigheid binnen het groter geheel van een van de autocephale kerken:

- Sinaï (Jerusalem)
- Finland (Constantinopel)
- Japan (Moskou)
- China (Moskou)
- Estland (Constantinopel)

De kwestie van de erkenning van autocephalie en/of autonomie is soms een moeilijk proces, zoals in het geval van de Oekraïense kerk of de Orthodoxe kerk van Amerika.

2. *De orientals-orthodoxe tradities:*

Deze bestaan uit onafhankelijke kerken, zijn onderling verschillend in theologie, liturgie en traditie.

- De koptisch-orthodoxe kerk
- De Syrisch-orthodoxe kerk (inclusief de Malankaars Syrisch-orthodoxe kerk)
- De Armeens-apostolische kerk
- De Ethiopisch-orthodoxe en Eritrees-orthodoxe kerken
- De Malankaars-orthodoxe Syrische Kerk
- De Assyrische Kerk van het Oosten

3. *Geünieerde kerken:*

Een aantal oosterse christenen hebben zich onder het gezag gesteld van de Paus van Rome. Zij blijven echter oosterse christenen: binnen de Rooms-katholieke kerk behouden zij een eigen zelfstandigheid, hun oosterse kerkelijke structuur (worden geleid door een patriarch of groot-aartsbisschop) en liturgie.

- Maronitische kerk
- Syrisch-katholieke kerk
- Syro-Malankaarse kerk
- Chaldeeuwse kerk
- Syro-Malabaarse kerk
- Armeens-katholieke kerk
- Koptisch-katholieke kerk
- Ethiopisch-katholieke kerk
- De katholieke kerken van de Byzantijnse traditie: verschillende autonome kerken, vaak aangeduid als Grieks-katholiek